

Bestyrelsen, Vejle afdeling, 6. november 2025

Årsberetning 2025

Kysten ved Ulbækhus. September 2025.

Velkommen til årsmødet 2025 i Danmarks Naturfredningsforening i Vejle Kommune.

DN har nu på landsplan ca. 137.000 medlemmer. I Vejle Kommune har vi nu 2.109 medlemmer, hvilket er 50 flere, end vi havde på samme tidspunkt i 2024.

DN Vejle har fortsat en bestyrelse på 9 medlemmer og 1 suppleant. Herudover har bestyrelsen knyttet flere ad hoc medlemmer til løsning af specifikke opgaver.

I Jelling er der en lokalgruppe på 7 medlemmer.

Vi er fortsat aktive medspillere i den offentlige planlægning i forbindelse med en lang række forskellige sagsområder.

Vi er naturens øjne og stemme i kommunen.

Vi er repræsenteret i Klima-, Natur- og Miljøforum, i bestyrelsen for Vejle Ådal og Fjord og i styregruppen for projektet Sund Vejle Fjord. I alle sammenhænge taler vi naturens sag.

Vi har siden årsskiftet 2024/2025 været yderst travlt beskæftiget med Grøn Trepert, herom senere, og er repræsenteret i Kystvandrådet for Vejle Fjord.

Vi får mange henvendelser fra private, som ofte ikke er medlemmer af DN, men har en forventning om, at vi kan løse, hvad de anser som en trussel til deres bosted. Disse henvendelser har i det forgangne år specielt været vedrørende den formentlig kommende bro over Grejsdalen samt den nye 400 kV elektriske forbindelse fra Aarhus til Aabenraa, hvor sidstnævnte betragtes som kritisk infrastruktur. Det er reelt forhold, som vi ikke har den store indflydelse på. Ligeledes har placeringen af et nyt industriområde i Vejle Syd givet anledning til adskillige henvendelser. Vi bestræber os på, at alle får et grundigt svar.

Efterfølgende årsberetning er på ingen måde komplet, men giver blot et mindre udpluk af noget af det, som vi har beskæftiget os med siden årsmødet i november 2024 og lidt af det, som vi helt sikkert kommer til at beskæftige os med i den kommende tid.

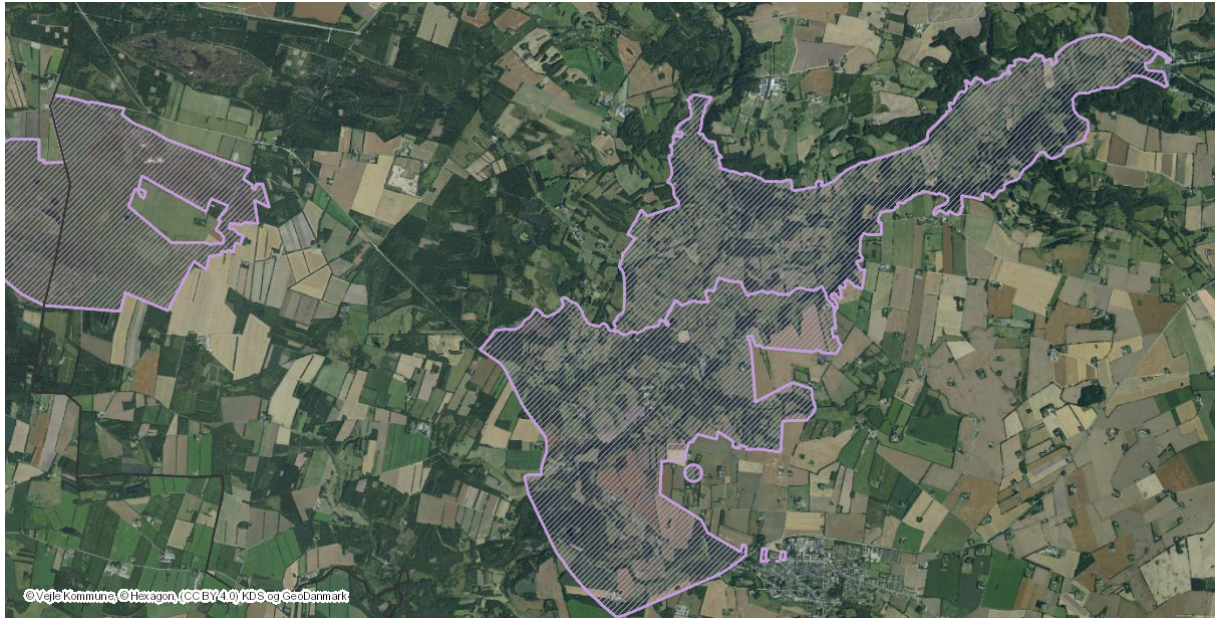
Fredninger

Vejle Å ved Runkenbjerg

Vi har siden årsmødet i november 2024 udarbejdet høringsvar til fredningsnævnet i forbindelse med 16 ansøgninger til dispensation af projekter i de fredede områder og herunder deltaget i 4 besigtigelser. Fredningsnævnets efterfølgende afgørelser er oftest i fuld samklang med vores anbefalinger til fredningsnævnet.

I 2024 blev, som nævnt i vores årsberetning for 2024, fredningen af ca. 850 ha af Vejle Ådal fra Slotsbjergvej til Vingsted stadfæstet af Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

De fredede arealer Randbøl Hede, Nybjerg Mølle og Vejle Ådal, et samlet areal på knap 3000 ha.

Fredningen af Vejle Ådal er ikke til hinder for naturgenopretning, hvilket betød at Vejle Kommunes store klima-lavbundsprojekt på 453 ha fra Runkenbjerg til Vingsted hurtigt kunne sagsbehandles i fredningsnævnet, og gravemaskinerne gik som bekendt i gang med at realisere projektet i august 2025.

Vedvarende energi

Projektområdet ved Ammitsbøl Skov til vindmøller og solceller

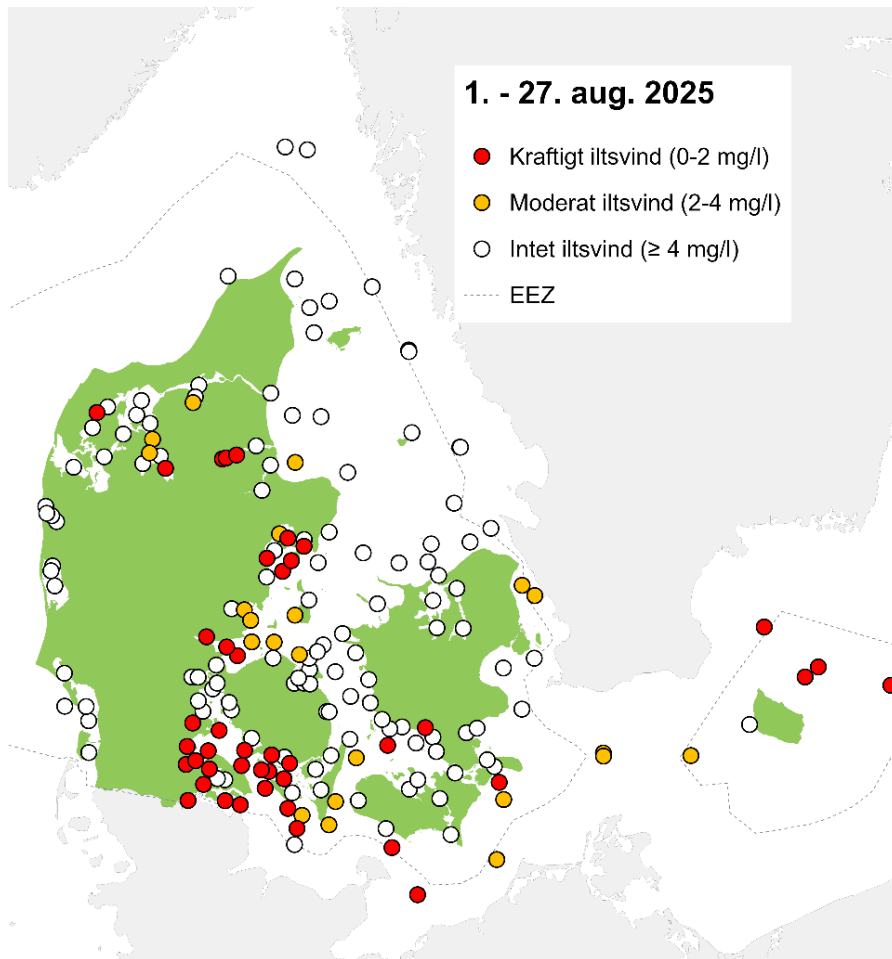
DN anerkender vindmøller og solceller som et vigtigt og nødvendigt middel som en del af den grønne omstilling. Processen for anlægget ved Øster Starup med 5 vindmøller og 36 ha solceller, der vil producere el til ca. 22.000 husstande startede i 2022. DN har deltaget i adskillige stormfulde møder vedr. dette projekt. Af hensyn til flagermus anbefalede vi i vores høringssvar til projektet en cut-in-hastighed på 10 m/sekund. I den vedtagne lokalplan blev denne hastighed dog sat lidt lavere, nemlig 8 m/sekund.

Projektet ventes først færdig realiseret i 2027.

Sund Vejle Fjord

Projektet Sund Vejle Fjord løb fra 2019-2024. Den generelle økologiske tilstand af fjorden er ikke blevet bedre i denne periode. Sund Vejle Fjord 2.0 løber i en 5-årig periode fra 2025-2029 og involverer i modsætning til det tidligere projekt også tiltag i oplandet i form af projekter, der skal reducere kvælstof udledningen fra oplandet til fjorden, der er en af de væsentligste årsager til fjordens dårlige miljøtilstand.

I 2025 har der igen været perioder med svært iltsvind i bl.a. Vejle Fjord.

-

Den Grønne Trepert

Den Grønne Trepert har givet alle involverede parter rigtig meget ekstra arbejde. Det skal erindres, at det for DN's afdelinger er frivilligt arbejde.

Typisk dansk landbrugsland i 2025 med store marker med monokulturer

I juni 2024 indgik regeringen, DN, Landbrug & Fødevarer og en række organisationer Aftale om et Grønt Danmark, men som kaldes den grønne trepartsaftale.

I november 2024 blev ”Aftale om Implementering af et Grønt Danmark” politisk vedtaget af et bredt flertal af folketingets politiske partier.

Aftalen sætter en ny retning for, hvordan vi i fremtiden bruger arealerne i Danmark.

Den grønne trepartsaftale indeholder konkret:

- At 400.000 hektar landbrugsjord, hvilket er ca. 16 % af det nuværende areal, ikke længere skal dyrkes intensivt, men i stedet blive til skov, vådområder og natur.
- 250.000 hektar ny skov, heraf 100.000 hektar ny urørt skov. Det er mere end en fordobling af det nuværende skovareal (etableret inden 2040)
- Et mål om 20 % beskyttet natur i 2030 og seks nye naturnationalparker samt en bynær (Kalvebod Fælled) etableret senest 2030.
Der er 11 områder i spil til de 6 nye naturnationalparker. To områder i Vejle Kommune er i spil, nemlig Randbøl Hede (950 ha) og Skjernåens og Gudenåens kilder (400 ha)
- Verdens første klimaafgift på landbruget, som man ved genbesøg kan skrue op for.
- En plan for hvordan kvælstofudledning skal reduceres, så vi kan komme iltsvindet til livs

Vejle Kommune har et areal på 1062 km² svarende til 106200 ha.

536 km² afvander til Lillebælt/Jylland, 376 km² til Ringkøbing Fjord, ca. 70 km² til Vadehavet, ca. 70 km² til Gudenåen og ca. 16 km² til Horsens Fjord.

Danmark er delt op i 23 lokale treparter. I de lokale treparter sidder repræsentanter for kommuner, Naturstyrelsen, landbruget og DN.

Vejle Kommune deltager aktivt i Trepert Lillebælt Jylland og Trepert Ringkøbing Fjord. Passiv deltagelse i de tre andre.

Hver lokal trepart skal/har udarbejdet en omlægningsplan.

I Vejle Kommune har man valgt at danne en såkaldt kommunal trepart. Denne består af direktøren for Teknik & Miljø, formand for Klima-, Natur- og Miljøudvalget, formand for Vejle-Fredericia Landboforening og formanden for DN Vejle. Der afholdes månedlige møder med en god dialog. Den kommunale trepart er ikke en officiel betegnelse og må ikke forveksles med den lokale trepart, der dækker adskillige kommuner.

Vejle Kommune har oprettet en TOV – Task Force for omlægningsplanen i Vejle Kommune. Der er oprettet 2 tegnegrupper for henholdsvis Lillebælt/Jylland og Ringkøbing Fjord. DN har en repræsentant samt en suppleant i hver gruppe. Der er afholdt talrige møder og flere er planlagt.

Vejle Kommune er klar med den første version af omlægningsplanen for kommunen som led i den nationale aftale om implementering af et Grønt Danmark. Planen vil være dynamisk.

Planen skal politisk vedtages af det nye byråd i december 2025.

Skitseprojekterne i planen indeholder målopfyldelse på kvælstofindsats og lavbundsjorde, men ikke natur og skov samt drikkevandbeskyttelse. Dette skal der arbejdes videre med i 2026.

Parterne i Grøn Trepert er enige om, at der er behov for at beskytte drikkevandet bedre, end vi gør i dag. Der skal senest i 2027 tages konkret stilling til, hvordan der på baggrund af drikkevandskortlægningen sikres en samlet beskyttelse af de sårbare grundvandsdannende områder. Der kan placeres natur, urørt skov og økologisk landbrugsjord på de sårbare grundvandsdannende områder.

Alle omlægningsplanerne skal godkendes af SGAV (styrelsen for grøn arealanvendelse)

Der skal i adskillige år fremover arbejdes videre med at konkretisere og implementere omlægningsplanerne, så DN vil også fremover have nok at lave.

En kedelig sag i 2025

Voldsomme terrænreguleringer (kig mod sydøst)

Voldsomme terrænreguleringer (kig mod nordvest)

Skrænten ved Brejning

I foråret 2025 blev der foretaget voldsomme terrænreguleringer inden for strandbeskyttelseslinjen med flytning af ca. 7.600 m³ jord og fjernelse af al vegetation på en skrænt sydøst for

Brejning Lystbåde Havn medførende at en kloakledning blev ødelagt, dele af stranden løftede sig en meter og både Vejle Kommune og Kystdirektoratet gik ind i sagen. DN Vejle anmeldte forholdet til myndighederne. Sagen er velkendt fra medierne, og DN var flere gange i landsdækkende TV og radio udtalt sig om sagen. Ejeren har fra kystdirektoratet fået påbud om at genetablere skrænten.

Vejle Kommune anmodede i april GEUS om en undersøgelse af både matriklen, men også de omkring liggende matrikler. En udførlig rapport i juli 2025 kunne konkludere, at også på nabomatriklerne var der sket betydelige terrænreguleringer. Disse forhold har DN tidligere anmeldt til Kystdirektoratet og kommunen uden respons. DN agter nu at følge op på disse forhold.

Kysten sydøst for lystbådehavnen inden ødelæggelserne startede i januar 2018

Flyfoto matr. 22a i sommeren 2024. Terrænreguleringer på matr. 13b, hvor det så omtalte sommerhus var placeret

Flyfoto sommeren 2024 over området, der siden 2018 er blevet kraftigt omformet

Ture

Vi har i løbet af 2024 arrangeret et antal ture for vores medlemmer, men ikke-medlemmer er også meget velkomne.

Lørdag den 12. april forårstur i Brandbjerg Sønderskov

Mandag den 5. maj forårstur i Engelsholm Sønderskov

Lørdag den 17. maj nattergalens sang i morgendæmringen ved Grejs Ådal

Torsdag den 12. juni bustur til Kragelund Mose og rundvisning af Martin Sandager. Her oplevede vi på nærmeste hold dette fantastiske genskabte naturområde med bio-Diversitets-fremmende ekstensiv helårsafgræsning med fire forskellige store græssere, Nemlig kreaturer, Exmoor ponyer, vandbøfler og ungarske uldgrise.

Fredag den 26. september familiesvampetur ved Kvak Mølle

Lørdag den 4. oktober svampetur i Jelling Skov

Nyhedsbreve

DN Vejle udsender fortsat hver 3. måned et nyhedsbrev, hvor vi fortæller om vores arbejde, ture og arrangementer samt aktuelle historier fra Vejle Kommunes natur. Alle nyhedsbrevene tilbage fra 2013 kan ses på vores hjemmeside på internettet, og herudover sendes de til de af vore medlemmer, hvor vi har en e-mail adresse. I 2024 har vi udsendt nyhedsbreve i januar, april, juli og oktober.

Tak

Og til slut en tak til bestyrelsen og ad hoc medlemmer i DN Vejle, til de mange dygtige medarbejdere i Vejle Kommunes forvaltning, til vores politikere og til alle de journalister, der jævnligt skriver om forhold, der relaterer sig til naturen i Vejle Kommune.

Og traditionen tro hasselmus fra sydfyn

Et par nysgerrige Hasselmus-unger fra Sydfyn, der nu forhåbentligt har fået masser af efterkommere

**Bestyrelsen for DN Vejle, Klokkeager 20, 7120 Vejle Øst · 50 57 16 27 ·
ufferomer@gmail.com; dnvejle-sager@dn.dk**